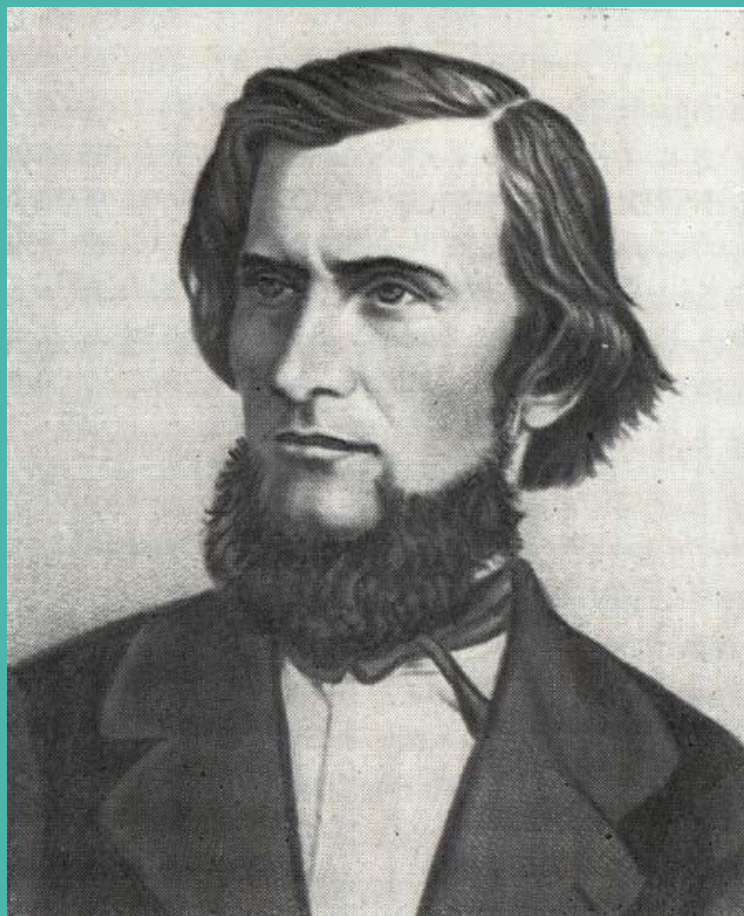

Педагогічна спадщина К. Ушинського

Виконала:
студентка першого курсу
факультету психології
групи ДК-15-1
Корзунова Надія Дмитрівна

Костянтин Ушинський

Костянтин Дмитрович Ушинський
(нар. 19 лютого (2 березня) 1824, Тула,
Російська імперія — † 22 грудня 1870 (3
січня 1871), Одеса, Херсонська
губернія, Російська імперія) — освітній
діяч Російської імперії, педагог,
кандидат юриспруденції і правознавець
українського походження, один із
засновників педагогічної науки та
народної школи у Російській імперії,
автор праць з теорії й історії педагогіки,
підручників для початкового навчання і
статей з педагогіки.

Педагогічні погляди К. Ушинського.

Теоритичне обґрунтування педагогіки

Тогочасна педагогіка скрізь перебувала, як зазначав Ушинський, у немовляцтві і не виходила за межі педагогічних правил та настанов. Але виховання має свої об'єктивні закони і педагогу необхідно знати ці закони.

Ушинський вважав, що педагогіка може стати наукою у повному смислі слова, якщо вона буде тісно пов'язана з життям, виражати потреби суспільства і спиратися на дані наук про людину.

- ★ Педагогіку, як вказує Ушинський, не можна назвати наукою у строгому значенні цього слова.
- ★ Їй неможливо навчитись як математиці, хімії, астрономії.
- ★ Крім знань вона передбачає й уміння застосовувати їх на практиці.
- ★ Педагогіка не досліджує минулого чи теперішнього, а має на меті створення нового, чого ще не було.

Ушинський називає педагогіку найвищим мистецтвом.

- ★ Вона задовольняє найвищу із потреб людини – удосконалення людської природи: "Вихователь – є художник, вихованець – художній твір; школа – майстерня, де з грубого куска мармуру виникає подібність божества".

Теоритичне обґрунтування педагогіки

Найважливішим джерелом педагогічних знань Ушинський називав педагогічну літературу, яка потрібна як для вчителів, так і для батьків.

Принцип народності виховання

- ★ Центральна ідея у педагогічній системі Ушинський - принцип народності виховання.
- ★ Народність – це національна самобутність народу і коріниться вона, на думку видатного педагога, перш за все, у характері народу.
- ★ Ушинський виступив проти намагань російського уряду провести шкільні реформи шляхом запозичення якоїсь іноземної системи виховання.
- ★ Вважав, що громадське виховання є продуктом довготривалого історичного розвитку нації, його неможливо придумати у кабінеті або запозичити в інших народів.

Принцип народності виховання

Ушинський намагається творчо використати традиції народної педагогіки у своїй педагогічній системі. Це особливо добре проглядається у його підручниках, де він ознайомлює дітей з народним життям, широко використовує народний фольклор: приказки, загадки, прислів'я, казки, вірші.

Принцип народності виховання

- ★ Найважливішою ознакою і найкращим виразником народності Ушинський називає рідну мову.
- ★ Оскільки виховання повинно бути народним, то, як вказує Ушинський, рідна мова повинна займати центральне місце у вихованні людини. Він критикував політику російського царизму в українських школах і наголошував, що навчання в них повинно відбуватися рідною мовою.

Проблема гармонійного розвитку і виховання особистості

- ★ У питаннях виховання К. Ушинський спирався на ідею гармонійного розвитку особистості.
- ★ Гармонійно розвинутою вважав людину, у якої поєднані розумова зрілість, моральна досконалість, фізична і естетична розвиненість.
- ★ Усі сторони виховання розглядав як єдиний процес, де вони, як і в дійсності, переплітаються між собою і обумовлюють одна одну.

Проблема гармонійного розвитку і виховання особистості

- ★ Основи морального виховання закладаються у сім'ї, де велике значення має устрій сімейного життя, стосунки між батьками тощо.

- ★ Продовжується моральне виховання у школі.

Проблема гармонійного розвитку і виховання особистості

- ★ Першоджерелом формування моральної сторони дитини, рівно як і всіх інших її сторін, у житті і у вихованні виступають засоби природи.
- ★ За твердженням Ушинського, ці засоби є найдоступніші для дитячого сприймання.
- ★ Головне завдання педагога – навчити дітей помічати і спостерігати красу природи.
- ★ Для цього він радив проводити екскурсії в природу,

і

Проблема гармонійного розвитку і виховання особистості

- ★ Велике значення на формування моральності дитини справляє гра: "Гра є вільна діяльність дитини. У ній формуються всі сторони душі людської, її розум, її серце, її воля..."

Проблема гармонійного розвитку і виховання особистості

Ушинський пропонує такі методи морального виховання дітей:

- ★ **особистий приклад вихователів;**
- ★ **наслідування**, яке повинно впливати із почуттів, прагнень і дій, що доступні дитині. Тоді воно стане внутрішнім і відрізнятиметься від зовнішнього мавпування;
- ★ **вправи для вироблення моральних звичок**: "Гарна звичка – це моральний капітал, процентами з якого людина користується все життя";
- ★ **переконання**. Виступав проти моралізаторства: "Привчаючи слухати слова моральності, ви готуєте лицемірів, які використовують їх як ширми для своїх власних вад. Все у школі і у викладанні повинно бути моральним, так щоб саме говорило за себе і не мало потреби в сентенціях";
- ★ **покарання і заохочення**. Рекомендує обережно ставитись і по можливості уникати їх: "Заохочення і покарання не нешкідливі гігієнічні засоби, які попереджують хворобу або

Проблема гармонійного розвитку і виховання особистості

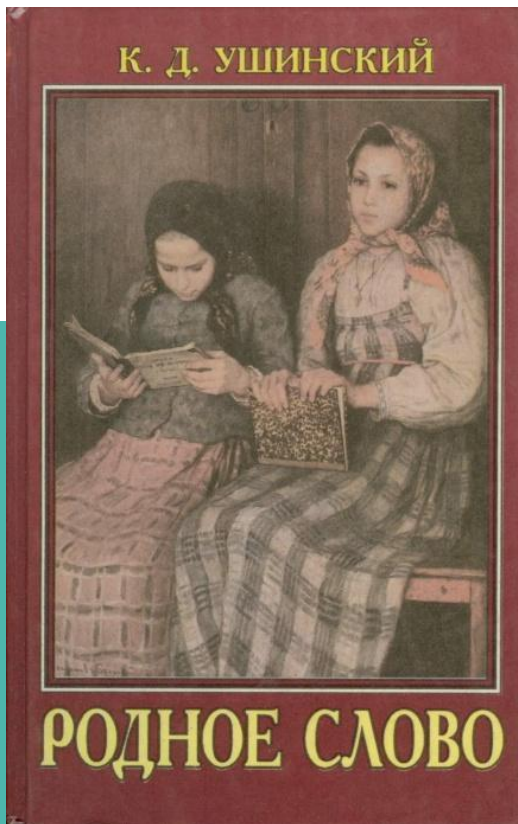
★ Окрім іншого, Костянтин Ушинський багато уваги приділяв фізичному розвитку людини. Він залишив після себе багато робіт, присвячених фізичному вихованню. Найвідоміші з них:

- «Потреба відпочинку і сну»;
- «Воля як влада душі над тілом»;
- «Схильність до лінощів»;
- «Фізіологічне пояснення довільності рухів»;
- «Фізична теорія довільності рухів»;
- «Мускули»;
- «Загальні зауваження про фізичне виховання»

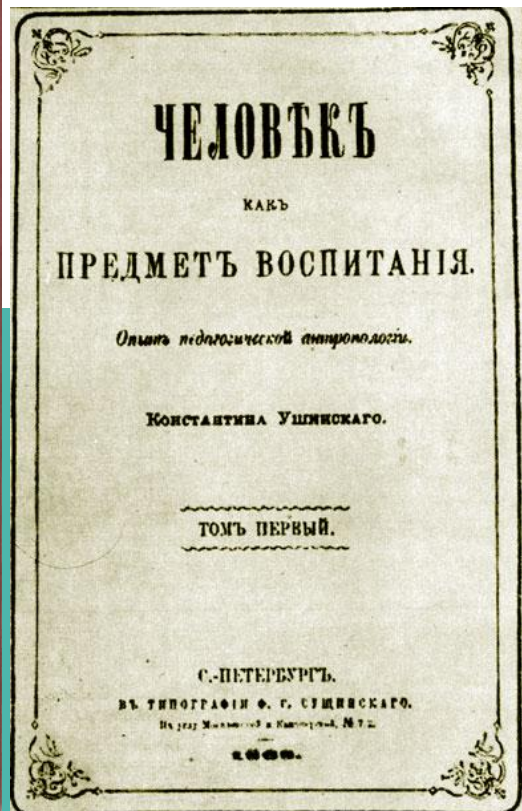

Костянтин Ушинський залишив після себе багато праць. Найвідоміші з його книг:

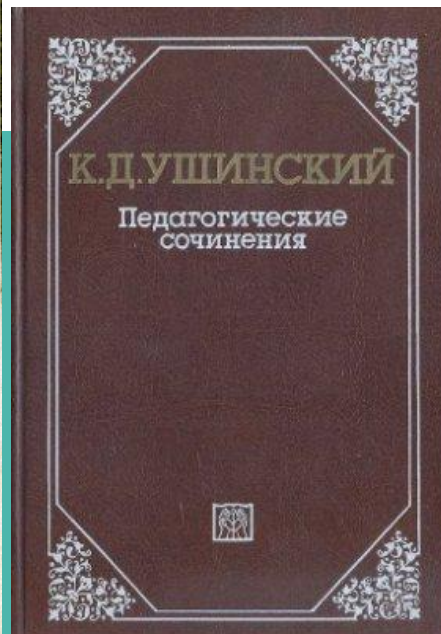
“Рідне слово”

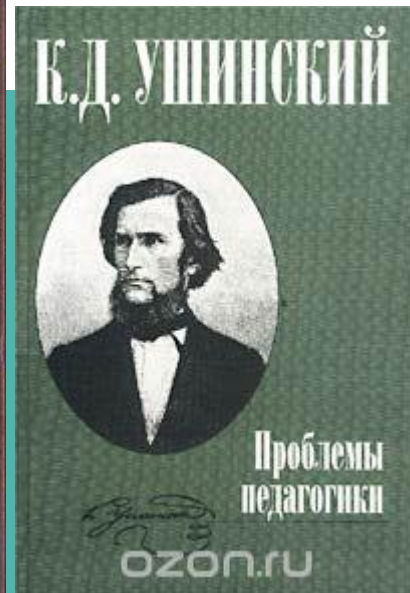
“Людина як предмет
виховання”

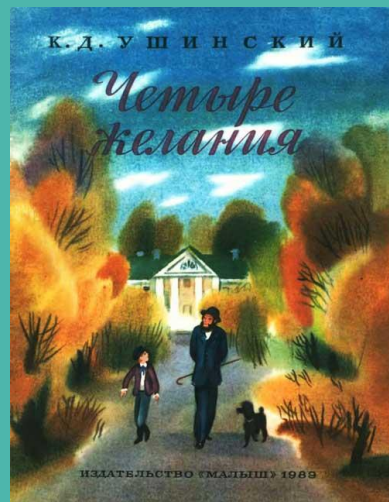
“Педагогічні
твори”

“Проблеми
педагогіки”

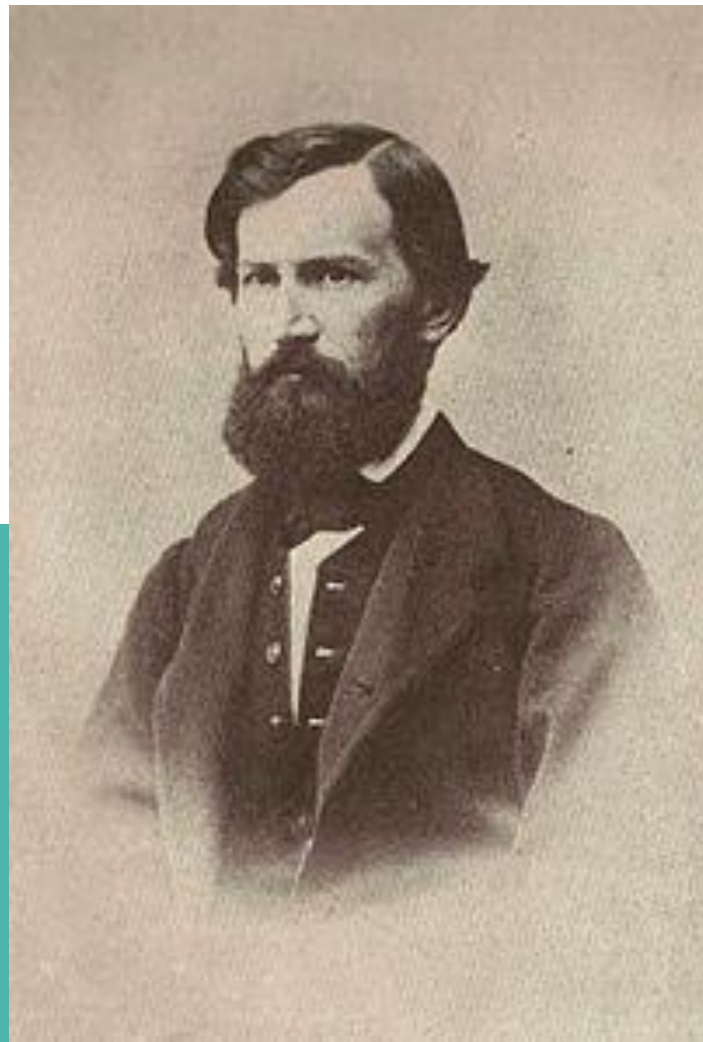
Велику увагу він також приділив написанню книжок для дітей.

Висновок

Ушинський відіграв велику роль у розвитку освіти, школи і педагогічної думки українського народу. Його називають Учителем серця.

- ★ Він розвиває педагогічну науку і разом з тим філософію серця.
- ★ К.Д. Ушинський хотів показати, яким повинен бути вчитель і вихователь, він створив систему підготовки народних учителів.
- ★ Ідеї великого педагога актуальні і сьогодні у сучасній педагогіці.

Дякую за увагу!

